

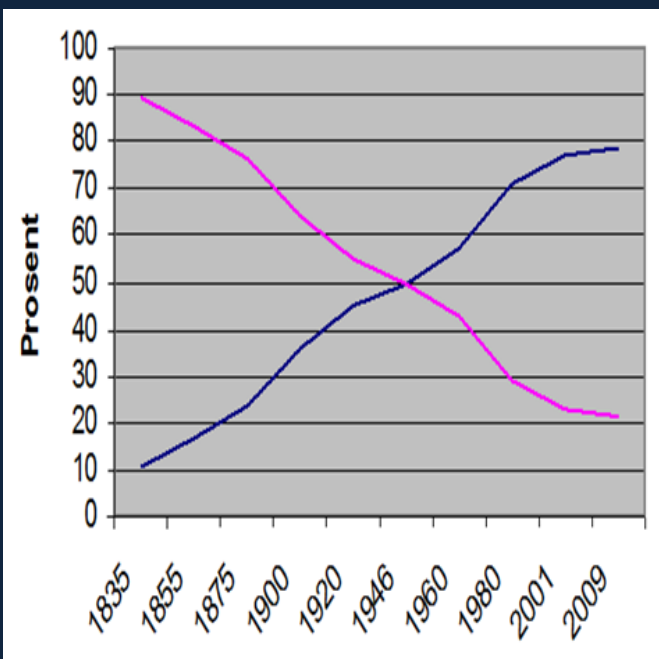
Seminar: «Den nordiske trebyen» Trondheim 22.-23. september 2016

Riksantikvarens strategi for kulturarv i by

Leidulf Mydland, Riksantikvaren

Seksjonssjef, seksjon for byutvikling, regionalforvaltning og arealplanlegging

Utfordringer

- Befolkningsvekst, tilflytting til byer
- Klimaendring og bærekraft
- Politisk ønske om kompakte byer
- med korte reiseavstander
- Krav om fortetting
- Arealknapphet

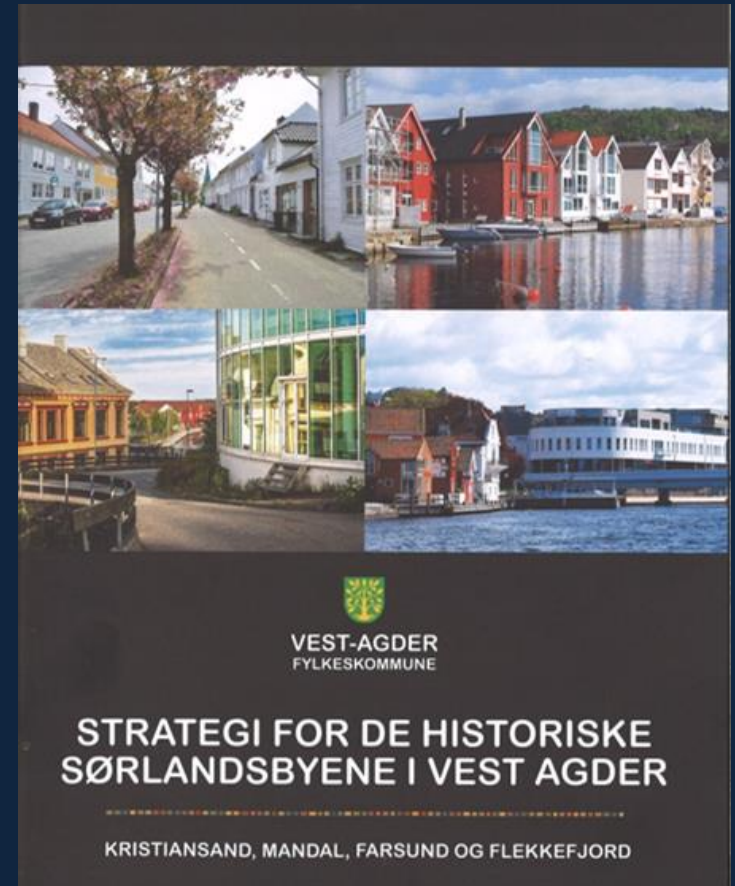
Utfordringer

- Handelslekkasje
- Tomme forettingslokaler
- Fra «snik-» til «av-kontorifisering»
- Dårlig og feil vedlikehold
- Forslumming
- Manglende overordnet kommunal planlegging og fravær av langsiktig byutviklingsperspektiv.

Målgruppe for strategien

- Kommunene
- (En styrket) Regional forvaltning
- Riksantikvaren som direktorat
- Eiere og utbyggere

Medvirkning i prosessen

- ✓ Kunnskap, analyser og kartlegging
- ✓ Dialog, prosess og medvirkning
- ✓ Forutsigbarhet
- ✓ Prioritering, avklare verdi og kvaliteter
- ✓ Ulike former for bevaring

I korthet: Hva vil Riksantikvaren:

- Se byene som en helhet – ikke en samling enkeltbygg som kan ses løsrevet fra hverandre
- Styrke vernet og videreføre de eksisterende kvaliteter i de viktigste historiske bymiljøene
- Styrke samfunnsnyttene som begrunnelse for vern og ta kulturarven i bruk!
- Styrke kulturminnernes rolle og betydning i det grønne skiftet

Tre hovedmålsettinger i strategien

- Styrket bevaring av kulturminner i byene og ivareta og videreføre kulturarvsverdiene knyttet til de historiske bymiljøene.
- Ta kulturarven i bruk som en ressurs og fellesgode for å sikre miljøvennlige byer og levende lokalsamfunn
- Styrket forvaltning

Strategi 1

Mangfoldet og tidsdybden av kulturminner skal ivaretas

Strategi 2

Kulturminner skal forvaltes slik at verdiene ivaretas og samfunnsnytten sikres

Strategi 3

Kulturminner skal tas i bruk som ressurs i utviklingen av klimavennlige byer

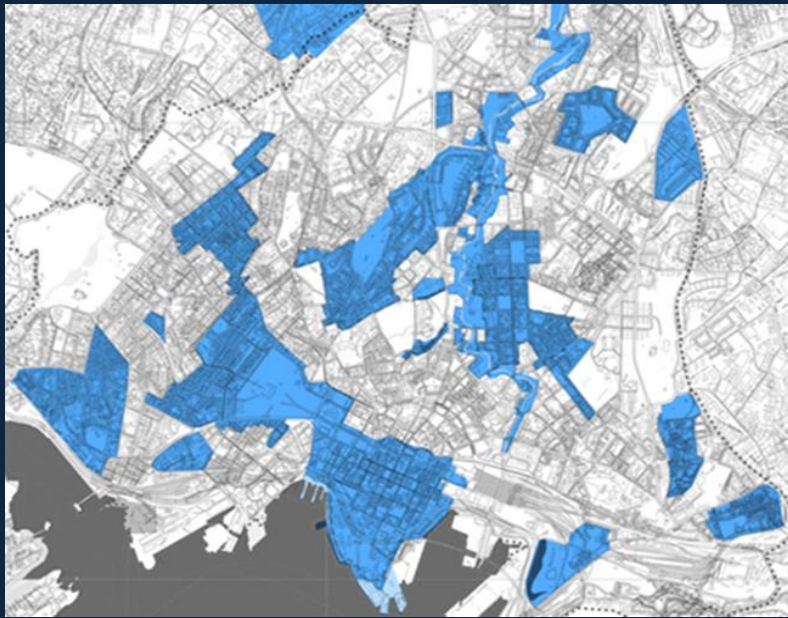
Strategi 4

Kulturminnene skal være rustet til å møte klimaendringene

Strategi 5

Forvaltningen skal være tidlig og tydelig

Strategi 6

Forvaltningen skal være løsningsorientert

Strategi 7

Arbeidet skal bygge på gode prosesser og medvirkning

Strategi 8

Arbeidet skal være basert på solid kunnskap og tverrfaglig kompetanse

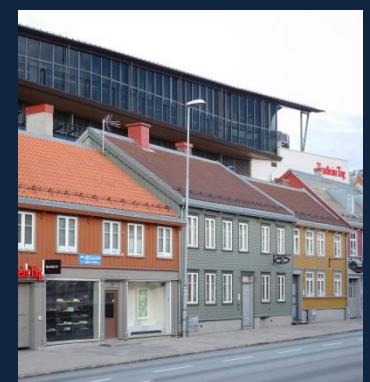
Strategi 9

Kvalitet skal vektlegges i alle nivåer – fra plan til bygg

Strategi 10

Et bredt spekter av virkemidler kan tas i bruk

Utfordringer og konkrete
anbefalinger - med særlig
fokus på de viktige
trehusmiljøene.

Faglige anbefalinger

I godt bevarte bymiljøer av regional og nasjonal verdi, herunder NB!-område er det ønskelig å skjerpe bevaringspraksis og være strengere med henhold til hva som tillates

I disse områdene skal nye tiltak skal innordne seg eksisterende bebyggelse.

De stedegne historiske kvaliteter skal opprettholdes ved at nye tiltak viderefører egenarten til den eldre bebyggelsen

Ikke slik....

Bebyggelsesstrukturen med tradisjonelle gateløp, smau og allmenninger bør bevares og videreføres. Det samme gjelder mønsteret i bygningsmiljøet og tomteinndelingen

Byreprarasjon

I bymiljøer av særlig stor verdi, deriblant områder som omfattes av NB!-registeret, kreves i hovedsak byreparasjon ved videreføring av stedegen byggeskikk, hva gjelder volum, utforming og materialbruk.

Opplevelsesverdien skal søkes ivaretatt og videreført i nye prosjekter. Dette gjelder i hovedsak ved bevaring av eksisterende bygg, ved oppføring av nye bygg som er tilpasset miljøet, og i særlige tilfeller ved at kun fasaden bevares.

Bystrategi og NB! registeret

NB! registeret er en oversikt over bymiljøer av nasjonal verdi.

- Riksantikvaren har satt i gang arbeide med revisjon av NB! registeret slik at dette reflekterer føringene i bystrategien.
- Justering av områdene (Stavanger og Oslo)
- Styrke begrunnelsene for utvelgelse
- Nytt: Retningslinjer for forvaltning av NB! - områdene

